

REGERINGSKANSLIET

*Kostnadseffektiva ekonomiska styrmedel för avfall som förbränns
(ASKA-utredningen)*

Pressmeddelande

2009-02-26

Lennart Hjalmarsson
Ordförande
031-786 13 45

Robert Lundmark,
Sekreterare
070-17 35 788

www.finans.regeringen.se

En avskaffad avfallsförbränningskatt

Utredningen om avfallsförbränningskatt överlämnar idag betänkandet *Skatt i retur* (SOU 2009:12) till Finansdepartementet.

Utredningen har haft till uppgift att förutsättningslöst analysera den s.k. avfallsförbränningskatten som utgår på förbränning av hushållsavfall.

Utredningen föreslår att skatten på förbränning av hushållsavfall avskaffas. Motiveringen är att skatten inte styr mot de mål som motiverade dess införande. Ur effektivitetssynpunkt framstår därför en skatt på avfallsförbränning som ett (politiskt attraktivt) styrmedel på jakt efter ett väldefinierat mål.

Eftersom det inte kan beläggas att skatten haft någon signifikant effekt, med undantag för en omfördelning av hushållsavfallet mellan olika förbränningsanläggningar, bör skatten avskaffas utan att ersättas med någon annan skatt eller något annat styrmedel.

För att kompensera intäktsbortfallet på 226 miljoner kronor föreslår utredningen en generell höjning av koldioxidskatten, cirka 0,83 öre per kg koldioxid.

Syftet med införandet av avfallsförbränningskatten, som utgjorde ett led i den gröna skatteväxlingen, var många. Det övergripande syftet var att gynna den avfallshantering som ansågs miljömässigt och samhällsekonomiskt fördelaktig, men skatten skulle dessutom sträva efter att uppfylla de miljö-, energi- och klimatpolitiska målen.

Utredningens analyser leder till slutsatsen att det är svårt att spåra några signifikanta styreffekter av förbränningskatten – med ett undantag. Den styr starkt mot allokering av hushållsavfallet till kraftvärmeproduktion istället för ren värmeproduktion, medan det skattefria verksamhetsavfallet allokeras till anläggningar för ren värmeproduktion. Däremot har skatten inga signifikanta effekter på mängden genererat hushållsavfall eller på graden av materialåtervinning och hittills inte heller

på *volymen* kraftvärmeproduktion. Som medel för att uppfylla de miljö-, energi- och klimatpolitiska målen är skatten därmed inte särskilt verkkningsfull. Dessutom har skatten ur redovisnings- och kontrollsynpunkt allvarliga svagheter.

Ett ytterligare och inte obetydligt problem med skatten är att schabloniseringen av hushållsavfallets fossila kolinnehåll, i kombination med tillämpningsområdet för den miljörättsliga definitionen av sådant avfall, innebär att *särskilt utsorterat träavfall från hushållen träffas av skatt*. Sådant träavfall får därför ett lågt marknadsvärde med betydande avsättningssvårigheter som följd. Det är givetvis principiellt olämpligt att ett rent biobränsle beskattas med koldioxidskatt.

Det ligger i utredningens direktiv att analysera alternativa styrmedel. Eftersom skatten saknar signifikanta styreffekter (med undantag för dess effekter på avfallstransportmönstret, som i sig knappast utgjort ett mål) kräver dess avskaffande inget kompensande styrmedel. Enligt utredningens uppfattning saknas vad gäller miljö- och resurspolitiken, med den kunskap vi idag har, motiv för ytterligare styrning mot ökad materialåtervinning. Något nytt styrmedel bör, enligt utredningens uppfattning, därför inte heller införas utan en förutsättningslös och grundlig analys av såväl mål som medelseffektivitet. En sådan tidskrävande, och i viss omfattning forskningskrävande, analys av hela avfallspolitiken har inte rymts inom den knappa resurs- och tidsramen för denna utredning, utan uppgiften för denna har varit att ta ställning till om den nuvarande förbränningsskatten ska avskaffas och eventuellt ersättas med något annat styrmedel.

Särskilda yttranden har lämnats av experterna Annika Helker Lundström (Återvinningsindustrierna) och Ulrika Lindstedt (Naturvårdsverket).